

JANUAR 2012

MILJØRENSING I RAMSUND

Foto: Forsvarets mediesenter

Forsvarsbygg starter våren 2012 arbeidet med å fjerne giftstoffer fra bunnen av Ramsundet

Etter nesten hundre års drift ved Ramsund orlogsstasjon er det dokumentert forurensning av havbunnen utenfor stasjonen som blant annet har ført til at det ikke er anbefalt å spise fisk som er fanget i sundet. Allerede i år er det avsatt 70 millioner kroner til arbeidet.

For Forsvarsbygg er dette et viktig prosjekt vi ser fram til å ta fatt på. Vi har som en av Norges største eiendomsforvaltere et stort ansvar for å rydde opp i gamle synder og sørge for at alle områder vi har ansvar for tilfredsstillende til miljøet. Arbeidet er planlagt i dialog med blant andre Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif). Vi har felles mål – å kunne friskmelde havbunnen og sjøen utenfor Ramsund. Vi er også glade for å kunne understreke at vi i dette arbeidet har et nært og godt samarbeid med avdelingene på basen.

Vi ønsker med dette nyhetsbrevet å fortelle mer om hva vi planlegger å gjøre og hvordan vi vil gjøre det. Vi sender det til alle husstander i Tjeldsund, Evenes og Skånland, og til en rekke adressater for øvrig. Vi ser fram til å komme i gang med et stort, komplisert og viktig arbeid! Hvis noen har spørsmål til prosjektet eller synspunkter for øvrig er det bare å ta kontakt.

Cathrin Amundsen Strømseth
Prosjektleder Forsvarsbygg
Tlf: 90 20 45 47 - Epost: cathrin.stromseth@forsvarsbygg.no

Foto: SeaBed

HAVBUNNEN ER RYDDET

På oppdrag fra Forsvarsbygg gjennomførte SeaBed Services AS skrotrydding på havbunnen utenfor kaiene høsten 2011. Totalt ble et område på om lag 87 000 kvadratmeter undersøkt og ryddet. Det ble fjernet store mengder jernskrot, bildekk og annet. Blant ble det også hentet opp 250 kilo med batterier. Det meste av avfallet var på havbunnen nært kaiene.

Dette ble gjennomført både for å ta hånd om avfallet og rette opp gamle synder, samt for å sikre at det ikke ville være

gjenstander på bunnen som kunne skape problemer for gjennomføringen av den planlagte mudringen.

Arbeidet ble avsluttet i oktober og dykkere svømte etterkontroll over hele området for å dobbeltsjekke at alt som kunne fjernes var borte.

Bildene viser noe av søppelet som opp gjennom årene hadde samlet seg opp på havbunnen i Ramsund.

Foto: Forsvarets mediesenter

RAMSUND

Basen i Ramsund har vært i drift siden 1913. Ramsund orlogsstasjon er i dag base for Sjøforsvarets forsyningskommando, Marinejegerkommandoen, Minedykkertroppen Nord-Norge og Sjøforsvarets forsyningskommando teknisk divisjon Nord-Norge. Utenom de operative avdelingene er det om lag 200 ansatte som har Ramsund orlogsstasjon som sin daglige arbeidsplass.

MILJØMÅL

Forsvarsbyggs har tre miljømål for prosjektet i Ramsund:

1. Stanse spredning av miljøgifter fra sedimentene til vannmassene.
2. Forhindre spredning til områder utenfor Ramsund
3. Redusere opptak i organismer til et nivå som ikke medfører fare for nye kostholdsråd.

Arbeidet er planlagt gjennomført med såkalt «sugemudring». Det vil si at det øverste laget av havbunnen skal suges opp og fjernes. Det er i de øverste lagene det er mest forurensning. En slik mudring vil likevel ikke medføre at Ramsundet kan friskmeldes umiddelbart. Det skal gjennomføres kontroller og tas prøver i ti år etter at arbeidet er gjennomført for å kontrollere at det har hatt den effekten som det skal. Det vil derfor ta flere år før kostholdsrådet om ikke å spise fisk fra Ramsundet kan oppheves.

MILJØOVERVÅKING

Forsvarsbygg har brukt mye ressurser på å ta prøver og kontrollere tilstanden i Ramsund helt siden 2007. Dette har vært gjort både for å skaffe et sikkert grunnlag for å beslutte hva som bør gjøres, og for å sikre at vi kjenner situasjonen godt slik at vi kan dokumentere forbedringene som kommer. Det er satt opp kontrollstasjoner i bøyer flere steder for å kontrollere at arbeidet ikke sprer forurensning ut av tiltaksområdet. Vi tar regelmessig prøver. Hele området utenfor stasjonen er grundig kartlagt med til sammen 427 målestasjoner i sjøen.

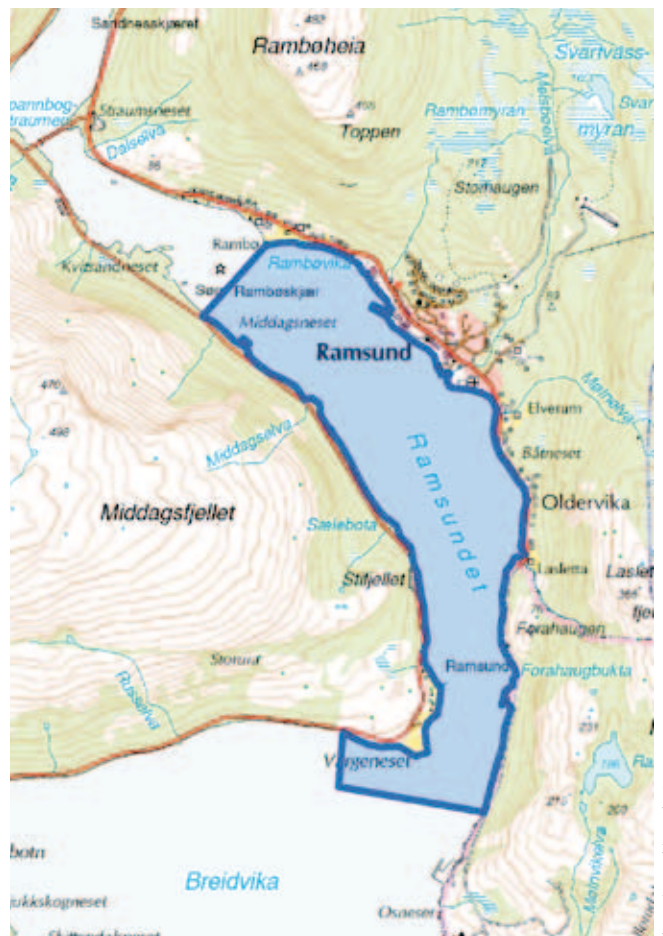
Kart over området som er undersøkt.

GJELDENE KOSTHOLDSRÅD FOR RAMSUND

Kilde: matportalen.no

Advarsel: Ikke spis fisk og sjømat fanget i Ramsund avgrenset i nord av en linje mellom Sandnes og Selnes og i sør av en linje mellom Vargeneset og Seljevika.

Sist vurdert: 2000

Illustrasjon: Multiconsult AS

PCB og TBT

PCB og TBT er to av de viktigste miljøgiftene som skal tas hånd om i Ramsund. Dette er fakta om disse hentet fra miljøstatus.no. Her finnes mer utfyllende opplysninger om stoffene.

PCB

Polyklorerte bifenyl (PCB) har mange alvorlige effekter for helse- og miljø. Ny bruk av PCB ble forbudt i 1980, men PCB finnes fortsatt i en del gamle produkter og materialer. PCB kan spres til miljøet gjennom utlekking fra produkter som kastes, i forbindelse med rehabiliteringsarbeider, samt utlekking fra forurenset grunn og sediment. Norge tilføres også PCB gjennom globale hav- og luftstrømmer.

TBT og TFT

Tributyltinn (TBT)- og trifenylytinnforbindelser (TFT) er kunstig framstilte tinnorganiske forbindelser. De er veldig giftige både for mange marine organismer og varmblodige pattedyr. TBT kan gi alvorlige helseskader ved lengre tids påvirkning. Tidligere ble TBT brukt i bunnstoff til skip og båter. Dette er nå forbudt.

VIKTIG FOR STASJONEN

For Ramsund Orlogsstasjon er det viktig å få gjennomført miljørensingen av havbunnen utenfor stasjonen. Vi skal ikke drive vår virksomhet slik at det gir uakseptable miljøkonsekvenser. Forurensingen på havbunnen er i stor grad et resultat av tidligere tiders mangel på krav og mangel på kunnskap om følgene av for eksempel en del bunnstoffer som var vanlige på skip. Mange andre havner er i en tilsvarende situasjon. Tidligere var det heller ikke uvanlig å kvitte seg med

avfall i sjøen. Dette forekommer ikke lenger på stasjonen. Vi ser derfor fram til at havneområdet i Ramsund kan friskmeldes.

Harald-M Furu
stasjonssjef Ramsund Orlogsstasjon

OPPFØLGING

I Tjeldsund er vi glad for at miljøproblemene på havbunnen i Ramsund nå skal ryddes opp i. Vi legger stor vekt på å være en god vertskommune for Forsvaret, selv om virksomheten også fører med seg en del ulemper. Men det er også viktig at vi som lokalbefolkning kan bruke naturen uten å bekymre oss for miljøskader for eksempel gjennom å spise fisk fra Ramsundet. Vi er derfor opptatt av at det gjennomføres et grundig arbeid med å fjerne forurensingen, og at dette følges

opp med like grundige kontroller i ettertid slik at også Ramsundet kan være like rent og trygt som den øvrige naturen vi har i Tjeldsund.

Bjørnar Pettersen
ordfører

OM FORSVARSBYGG

Forsvarsbygg er en offentlig eiendomsaktør, som bygger, drifter og selger eiendom for Forsvaret. Gjennom vår unike innsikt og kompetanse tilbyr vi sikre og effektive eiendoms løsninger, som gir Forsvaret en betydelig arealreduksjon, mindre husleie, økt levetid og lavere kostnader på Forsvarets materiell.

Forsvarsbygg opererer forretningsmessig til kundenes, eierens og samfunnets beste, og løser offentlige eiendomsoppgaver i balanse mellom forvaltning og forretning.

Forsvarsbygg er et forvaltningsorgan underlagt Forsvarsdepartementet og har Forsvaret som største og viktigste kunde, men har også kunder i andre offentlige markeder. Forsvarsbygg har i 2012 en samlet bemanning på ca 1500 årsverk.

FREMDRIFT I 2012

Forsvarsbygg arbeider nå i starten av 2012 med å gjøre ferdig konkurransegrunnlaget for å kunne lyse ut oppdraget på anbud. Planen er å lyse ut konkurransen om mudringen i Ramsund i februar. Med normale krav til frister i slike konkurranser vil lokalbefolkningen etter planen kunne se at mudringsbåt (-er) kommer til Ramsund i mai og starter arbeidet.

Første fase av håndteringen er å suge opp bunnslammet, sørge for at det avvannes og lagres trygt på land inntil videre. I løpet av 2013 skal dette transporteres videre til godkjente mottak. Hvor dette blir vil bli avgjort senere. Det er ikke mange mottak som er godkjent for å ta i mot slike masser i Norge, men Langøya utenfor Oslo er ett av dem. Det er også nedlagte gruver i Mo i Rana som er godkjente for dette. Det kan også være aktuelt å bruke mottak i utlandet.

Det er beregnet at arbeidet i år vil pågå til et stykke ut på høsten. Forsvarsbygg håper å få gjennomført det meste av mudringen i år. Prosjektet vil imidlertid vare over flere år. Først er det et tidkrevende fysisk arbeid som skal gjøres. Deretter skal miljøovervåkingen pågå i mange år, slik at vi er sikre på at vi har oppnådd gode resultater og at havbunnen i Ramsund kan friskmeldes.